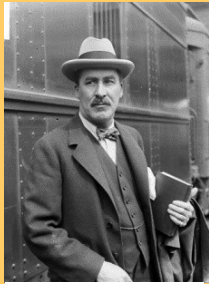
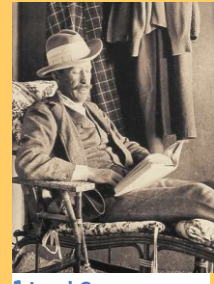

Het graf van Toet-anch-amon.

2 Howard Carter

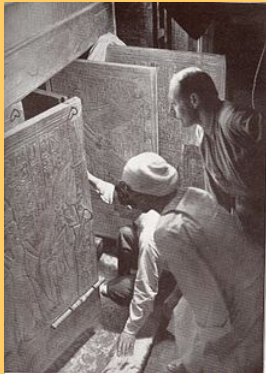
Op 4 november 1922 ontdekte de archeoloog Howard Carter het graf van een farao, welke de bekendste farao van onze tijd zou worden. In het bijzijn van zijn geldschieter, Lord Carnarvon, opende hij de toegang tot de grafkelder op 24 november 1922. Een dag later pas werden hun inspanningen beloont. Onvoorstelbare rijkdommen vulden een schatkamer die zijn weergave niet kende. Koningsbeelden van ebbenhout, vergulde bankjes, albasten vazen, strijdwagens, bewerkte stoelen en als klap op de vuurpijl natuurlijk de

1 Lord Carnarvon

eigenlijke grafkamer met de gouden sarcofaag. Drie

maanden waren er nodig om alles te catalogiseren, fotograferen en rubriceren en dat was alleen nog maar de schatkamer. De grafkamer was pas op 16 februari 1923 aan de beurt. 3000 jaar lang was het graf ongemoeid gelaten. Een unicum in de geschiedenis van de grafroverij van de faraograven. Howard Carter deelde het graf onder in vier kamers. Uit de

3 De opening van het graf

voorkamer kwamen 600 objecten waaronder de vergulde troon van Toet-anch-amon. De kamer stond verder volgestapeld met kisten, dozen, wagens, stoelen en bedden. Aan weerszijden van de ingang naar de tweede kamer stonden twee Ka-beelden die de kamer moesten bewaken. De grafkamer herbergde de mummie van de farao in 4 verschillende schrijnen en doodskisten. In deze kamer vielen vooral de schitterende muurdecoraties op. Verder bevatte de kamer nog eens 300 voorwerpen. De derde kamer was de schatkamer met ongeveer 500 voorwerpen en de schrijn met canopen. Uit deze kamer kwamen schitterende juwelen, gouden scepters en prachtige beelden. Ten slotte was daar nog de zijkamer waarin ongeveer 2000 objecten lagen opgeslagen. Minder spectaculair omdat het geen

kostbare voorwerpen waren maar dagelijkse objecten die echter wel een heel goed inzicht gaven in het dagelijkse leven van de oude Egyptenaren. Een bijzonderheid uit het graf zijn de 413 Oesjabtj's. Alle voorwerpen zijn tegenwoordig te zien in het Egyptisch Museum te Caïro. Toet-anch-amon zelf ligt nog steeds in zijn graf. Hij is daarin terug geplaatst op speciaal verzoek van Howard Carter.

Toet-anch-amon was een koning van de 18^e dynastie. Hij leefde van 1333 tot 1323 voor de jaartelling. Hij was pas 9 jaar toen hij farao werd en 19 toen hij stierf. Hij stierf waarschijnlijk aan

5 Een blik in de voorkamer

4 Howard Carter in de grafkamer

een ontsteking in zijn knie, veroorzaakt door een breuk, in combinatie met malaria. Lange tijd dacht men dat hij vermoord werd maar een scanonderzoek in 2009 heeft aangetoond dat dat niet klopt. In zijn graf werden 170 wandelstokken gevonden. Niet verwonderlijk als men weet dat zijn ene been een centimeter korter was dan het andere. Bovendien had hij een scheve ruggengraat en een klompvoet. Hij was getrouwd met zijn halfzuster Ach-nesen-amon.

6 Toet-anch-amon en
Ach-nesen-amon

De taferelen op de muren van de grafkamer tonen hun liefde voor elkaar. In het graf werd, naast de waardigheidstekens van een farao, ook een simpele bloemenkrans gevonden. Wellicht het laatste teken van liefde van Ach-nesen-amon.

Moeilijke woorden

Farao - titel die wordt gebruikt om de koningen van het Egypte vanaf 1500 voor de jaartelling aan te duiden

Ebberhout - een tropische hardhoutsoort, zwartgekleurd en zo zwaar dat het zinkt in water

Verguld - het bedekken van een voorwerp met een laagje goud

Albast - een geelachtig wit vrij hard marmer

Sarcofaag - een stenen kist waarin mensen worden begraven

Ka-beelden - Een beeld waarin volgens het geloof van de Egyptenaren de ziel van een overledene of godheid kon wonen

Canopen - een vaas waarin de verwijderde organen van een mummie werden bewaard

Scepters - een staf die het machtssymbool is van een koning of godheid

Oesjabtj's - een beeldje dat de overledene in zijn graf meenam om in het dodenrijk werk voor hem of haar te verrichten

Malaria - een infectieziekte die gepaard gaat met zware koortsaanvallen